

Autorzy: R.Terlikowski, N.Tołoczko-Iwaniuk, D.Dziemiańczyk-Pakieła, L.Piotrowski, J.S.Rybak, B.K.Nowaszewska, J.Borys, A. Kuryliszyn-Moskal

Klinika Chirurgii Szczękowo - Twarzowej i Plastycznej w Białymstoku

Ocena funkcji kończyny górnej pacjentów po zabiegach rekonstrukcyjnych z użyciem płata promieniowego

Wolny płat promieniowy z przedramienia jest jednym z najczęściej wykorzystywanych płatów do rekonstrukcji ubytków w obrębie głowy i szyi. Jego szerokie zastosowanie wynika z takich cech anatomicznych jak długa szypuła naczyniowa, odpowiednia średnica naczyń, grubość płata oraz brak owłosienia. Preparacja płata wiąże się jednak z uszkodzeniem tkanek w obrębie miejsca dawczego, co może wpływać na upośledzenie funkcji dłoni i przedramienia.

Celem pracy była analiza czynności kończyny górnej pacjentów operowanych z powodu raka jamy ustnej, u których zastosowano rekonstrukcję zresekowanych tkanek wolnym płatem promieniowym.

W latach 2012-2016 w Klinice Chirurgii Szczękowo – Twarzowej i Plastycznej w Białymstoku wykonano 50 zabiegów rekonstrukcyjnych z użyciem płata z przedramienia. W celu oceny wpływu tego typu zabiegu na funkcję kończyny górnej pacjentom przed i po zabiegu oceniano siłę chwytu hakowego oraz szcypcowego z wykorzystaniem dynamometru hydraulicznego, a także badano zakres ruchomości dłoni. W celu subiektywnej oceny funkcji kończyny górnej zastosowano kwestionariusz DASH.

Analiza wyników własnych wskazuje na pogorszenie funkcji kończyny górnej w pierwszych miesiącach po operacji u wszystkich pacjentów. Ograniczeniu uległy ruchy zgięcia grzbietowego dłoni oraz odwrócenia (supinacji) w stawie łokciowym. Odnotowano osłabienie siły mięśni dłoni i przedramienia. Analiza kwestionariusza DASH również wykazała pogorszenie funkcji kończyny górnej w ocenie pacjentów. W wyniku wdrożonej rehabilitacji prawidłowa funkcja przedramienia powróciła w ciągu kilku miesięcy po zabiegu.

Intensywna rehabilitacja pooperacyjna oraz edukacja pacjenta powinny być składową całego procesu leczniczego. Korygowanie w procesie rehabilitacji opisywanych zaburzeń pozwala na całkowity powrót prawidłowej czynności ręki.